

VERKOSSA KÄYTTÄYTYMISEN 10 KULTAISTA SÄÄNTÖÄ

Muun muassa Suomen ensimmäisen Twitter-kuningattaren titteliä kantava Pauliina Mäkelä on pitkän linjan sosiaalisen median fanittaja ja aktiivinen verkostoituja. Tällä hetkellä hän luotsaa kesällä 2010 perustamaansa Kinda Oy:tä, joka tarjoaa yksilöille, yhteisöille ja yrityksille yhteisöllisen median koulutus- ja konsultointipalveluita. Lisäksi Mäkelä toimii vuonna 2007 perustetun Sometu-verkoston nettikätilönä.

1. Ole aito ja kiltti!

- Jalansijan yhteisöllisessä mediassa mahdollistat olemalla helposti lähestyttävä, ystävällinen, joustava, toiset huomioonottava, utelias, kohtelias, lempeä, armelias, antelias ja suvaitsevainen

2. Kuuntele ensin, keskustele sitten!

3. Hanki hyvä medialukutaito ja muista lähdekritiikki!

- Tieto- ja informaatioyhteiskunnan perustaito, sidoksissa sähköisiin viestimiin kuten TV, internet ja mobiiliyhteydet

- Taito käyttää asianmukaisia laitteita ja niissä olevia käyttöjärjestelmiä ja ohjelmia sekä taito suodattaa ja arvioida vastaanotettua informaatiota

- Lisätietoa:

<http://www.mediakasvatus.fi>,

<http://www.tietoturvaopas.fi/>,

<http://www.tietoturvakoulu.fi/>,

<http://www.tietosuoja.fi/>

4. Luo omat rajasi ja tiedä mihin sitoudut!

- Varaa aikaa.

- Infoähky ja ahdistuminen - hae oma tasapaino!

5. Älä kiusaa, loukkaa tai spämmää muita!

- Jätä tietokoneen luokse meneminen, kun olet tunnekuohun vallassa.

- Älä provosoidu!

6. Muista, että netillä on pitkä muisti ja niin hyvä kuin pahakin tieto liikkuu vapaasti!

- Tarkista maineesi hakukoneiden avulla.

- Jos et pidä hakutuloksista, vahvista verkkonäkyvyyttäsi.

7. Osaa tekijänoikeudet ja kunnioita niitä!

- Omia tekstejä, valokuvia ja videoita käyttämällä pääsee helpoimmalla.
- Verkkoon ei saa laittaa tekijänoikeuden suojaamaa aineistoa ilman sen tekijän lupaa.
- Nettisivujen kuvituksena ei saa käyttää kuvia, joiden käytölle ei ole kuvantekijän lupaa.
- Lisätietoa:
<http://www.opettajantekijanoikeus.fi/>
<http://www.facebook.com/opettajantekijanoikeus>
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1961/19610404>
<http://creativecommons.fi/>

8. Sopeudu verkkomaailman kulttuuriin: Jakamiseen, verkostoitumiseen ja joukkoistamiseen!

9. Siedä keskeneräisyyttä!

- Keskeneräisyys on olennainen osa yhteisöllistä mediaa.

- Kannattaa lähteä rohkeasti mukaan tekemään asioita näkyväksi

10. Turvaa tietosi ja osaa nettiketti! Älä tule huijatuksi ja muista, että rikollinen toiminta on poliisiasia.

- Tietotekniikkaan ja tietoverkkoihin kohdistuvia rikoksia ovat tietomurrot, haittaohjelmien avulla tehdyt tietojen kaappaukset tai erilaiset verkkohyökkäykset
- Tietotekniikkaa ja tietoverkkoja hyväksikäyttäen tehtyjä rikoksia ovat rikokset, joiden tekemisessä on käytetty tietotekniikkaa eri tavoin hyväksi, mm. talousrikoksissa, luvattomassa käytössä, vahingonteossa, petoksissa, tekijänoikeusrikoksissa, perättömissä vaarailmoituksissa, nimettyihin henkilöihin kohdistetaan uhkauksia tai kunnianloukkauksia yhteisöllisessä mediassa ja nettikeskusteluissa

Lisäksi Pauliina Mäkelä vinkkaa tutustumaan alla oleviin linkkeihin:

- + www.tietoturvakoulu.fi
- + www.tietoturvaopas.fi
- + www.facebook.com/ohjesivusto
- + www.mll.fi/mediakasvatus
- + www.pelastakaalapset.fi/hiiripiiri

